

In de Greep van het Jappenkamp

Mirjam van Raalte

Copyright © 2025 by Mirjam van Raalte

ISBN: 9789083504032

Uitgeverij Nedvision Publishing, Assen, Nederland
www.nedvision.com info@nedvision.com

Eerste druk: oktober 2025
NUR: 322

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of auteur, behoudens de uitzonderingen die bij wet zijn toegestaan.

Inhoudsopgave

1. Hoofdstuk 1	1
2. Hoofdstuk 2	6
3. Hoofdstuk 3	13
4. Hoofdstuk 4	18
5. Hoofdstuk 5	31
6. Hoofdstuk 6	39
7. Hoofdstuk 7	49
8. Hoofdstuk 8	55
9. Hoofdstuk 9	67
10. Hoofdstuk 10	74
11. Hoofdstuk 11	88
12. Hoofdstuk 12	107
13. Hoofdstuk 13	120
14. Hoofdstuk 14	130
15. Hoofdstuk 15	136
16. Hoofdstuk 16	150
17. Hoofdstuk 17	167
18. Hoofdstuk 18	173
19. Hoofdstuk 19	178
20. Foto's en verklarende woordenlijst Maleis-Nederlands	186

1

In de royale voorkamer was maman bezig met een nieuw schilderij. Soms schilderde zij buiten, maar de moessonregen stortte met een geweldig geraas uit de lucht. Op de grond lag een oud laken, waarop de grote schildersezal stond. Om haar heen lagen tubes verf en stonden potten met penselen en kwasten op een oud tafelkleed dat maman daar speciaal voor gebruikte. Zij droeg een oud overhemd van hun vader, maar dan achterstevoren en zij wilde net een streek op het doek zetten toen Leo en Jeanne binnenstapten.

‘Maman, gaan wij nog iets aan Sinterklaas doen dit jaar?’ vroeg Leo met luide stem, om boven het kabaal van de regen uit te komen. Met haar leesbril op het puntje van haar neus bracht zij met een dun penseel groene verf aan op het doek. Er ontstond een blaadje en Jeanne verwonderde zich er vaak over hoe haar moeder dat toch deed. Een streepje verf hier en een streek daar en er ontstond iets. Helaas had zij dat talent van maman niet geërfd. Maman keek niet op of om en antwoordde: ‘Mm, mm.’

Jeanne en Leo keken elkaar aan en lachten.

‘Vanavond bij het eten dan maar,’ zuchtte Leo melodramatisch, ‘weet je nog dat papa eens voor Sinterklaas speelde, ze dachten dat wij het niet opmerkten, maar wij zeiden tegen maman dat Sinterklaas net zo klapte als papa.’

‘En toen geloofden we niet meer’, antwoordde Jeanne.

Bij deze herinnering moest Leo glimlachen: papa kon af en toe zo lekker naïef zijn. Hij had ook helemaal niet door dat zijn kleine meid zich op het vrijerspad had begeven. Leo juichte het toe dat zijn beste vriend Floris en zijn zusje iets hadden, zij hadden zelfs al gezoend. Maman wist het ook niet. Leo dacht dat zij hoogstens iets vermoedde, maar van naïviteit kon je maman niet beschuldigen, zij kon uitstekend doen alsof haar neus bloedde.

Toen hij jonger was vond hij zijn moeder irritant, zij leek altijd te weten wanneer zij kattenkwaad uithaalden. Zij wist iedere keer de juiste vragen te stellen en hij kon niet goed

liegen. Nu hij ouder was en bijna de HBS met uitstekende cijfers had afgerond, was de band tussen hem en zijn moeder veel beter geworden. Hij werd niet meer zo driftig als zij hem doorhad, doorvroeg en naar zijn zin te bezorgd was, en hij had haar vertrouwen gewonnen. Hij zag het nu als zorgzaam, haar beschermende en overbezorgde vleugels kon hij nu eigenlijk wel waarderen, zij zou een heerlijke oma worden. Voor zijn geestesoog zag hij zijn moeder op de veranda omringd door haar kleinkinderen die speelden in de grote tuin. Eerst zijn school afmaken en dan maar eens zien, want studeren in Delft, wat aanvankelijk de bedoeling was, kon nu niet. Hij hoopte dat de oorlog in Nederland snel zou worden beëindigd.

Leo merkte dat zijn vader zich zorgen maakte over de oorlog; met grote aandacht volgde hij 's avonds de nieuwsberichten via Radio Oranje en in de krant de bezetting van Nederland door de Duitsers. Familie hadden ze daar niet, of niet meer. De ouders van zijn vader die in Nederland waren geboren, maar in Brussel woonden, had hij nooit gekend en waren overleden. Zijn vader had in Utrecht gestudeerd en was in de kost geweest bij een weduwe die kamers verhuurde aan studenten. Leo glimlachte toen hij zich herinnerde hoe papa vertelde dat zijn hospita hem elke avond een glas chocolademelk bracht.

'Jean, Jean,' riep ze wanneer ze de trap opliep, 'Jean, je ch6cola,' met een duidelijke klemtoon op de eerste lettergreep. Hij kon altijd heerlijk vertellen over zijn studentenleven in Utrecht. Hij zou ook graag in Nederland willen gaan studeren.

Maman had verteld dat haar familie al generaties lang in Nederlands-Indië woonde. Volgens haar was hun overgrootmoeder met een zeilschip via Kaap de Goede Hoop naar Indië gevaren om een juwelierswinkel te beginnen. Haar ouders leefden helaas ook niet meer.

Enfin, wanneer maman in een creatieve bui was, had ze geen tijd of aandacht voor iets anders. 'We vragen het een andere keer wel aan maman,' zei Leo.

De volgende morgen werd Jeanne wakker van de motor van een vrachtwagen en het geschreeuw van mannen in een vreemde taal. Ze dacht na, terwijl ze zich als een kat uittrekte. De nieuwe burens; vandaag kregen ze een nieuwe buurman. In de straat waar zij woonde, in Soerabaja, was al een aantal gezinnen verhuisd, waarnaartoe wist zij niet. De Chinese buurman was een tijdje geleden vertrokken en vandaag nam de nieuwe buurman zijn intrek in het huis. De taal waarnaar ze luisterde, liet ze even tot zich doordringen. Was dat Japans? De laatste tijd hoorde ze op straat meer Japans, ze herkende zo langzamerhand wel de harde, stotende klanken van de Japanse taal, nadat ze erop was gaan letten viel het

haar op dat er inderdaad veel Japanners waren in Indië. Zij rekte zich nogmaals goed uit, opende de klamboe, stapte uit haar bed en riep de baboe om te vragen of zij een bad wilde klaarmaken voor haar.

Vandaag had ze afgesproken met Floris, ze dacht dat ze echt verliefd was want zo had ze zich nog nooit gevoeld. Het leek wel of ze op wolkjes liep en kon haast aan niets anders en niemand anders denken dan aan Floris, zeker na die zoen. De eerste kussen van hem waren vluchtig, maar heel opwindend, het leek een spel, telkens probeerde hij een kus van haar te stelen. Maar die laatste kus was anders.

Ze lag in het lauwe water van haar bad en liet haar gedachten de vrije loop. Ze voelde weer zijn lippen zacht op de hare en zag voor zich hoe hij haar aankeek met die prachtige ogen van hem, diepblauwe ogen met pretlichtjes. Binnenin haar buik voelde ze nog de kriebels toen hij haar eerst voorzichtig en teder zoende. Daarna kustte hij haar langer en intenser.

‘Je bent zo mooi, zo prachtig,’ had hij gefluisterd met een hese stem. Een siddering joeg door haar lichaam. Ze vond hem zo knap met zijn bruine krullen. Ze voelde nog hoe hij haar taille omvatte en tegen zich aan drukte en hoe hij heel traag zijn handen naar beneden liet glijden en haar billen beetpakte, door de dunne stof van haar jurk voelde het alsof zij niets aanhad. Toen Jeanne met haar handen onder zijn shirt gleed en zijn gespierde schouders en borst betastte, voelde ze dat hij zijn adem inhield.

Hij dwong haar lippen uit elkaar en draaide traag met zijn tong kleine cirkeltjes om de hare. Zacht zoog hij haar volle onderlip naar binnen, liet los en met kleine kusjes daalde hij via haar hals naar beneden, zijn grote handen omvatten haar borsten en hij drukte zijn lippen op haar boezem. Heel even dacht dat ze dat ze moest protesteren, maar voelde zich slap worden. Hij bevrijdde een borst, omvatte een tepel met zijn lippen en zoog haar tepel naar binnen.

Jeanne hoorde zichzelf kreunen, voor de eerste keer in haar leven zoende een man haar op deze manier. Zij wist niet meer waar ze was, de wereld leek verdwenen, alleen hij en zij bestonden nog, het was alsof zij zich samen in een enorme luchtbel bevonden. Alle verre geluiden van de stad, het tijlpen van vogels, het krijsen van apen en zelfs het gezoem van hommels drongen niet meer tot haar door, de wereld vertraagde en zoog hen op in een vacuüm.

Met haar hoofd op de badrand maakte ze haar rug hol en bol, er ontstonden golfjes in het lauwe badwater. De sensatie van het water tegen haar deinende borsten veroorzaakte een tinteling in haar onderbuik, het voelde alsof zijn handen haar teder streelden.

‘Floris’, fluisterde ze met gesloten ogen en maakte met haar tong haar lippen vochtig. Een siddering flitste door haar lichaam toen ze de ogen van Floris vol vuur zag die naar haar keken toen hij haar borst omvatte en een tepel in zijn mond nam. De siddering mondde uit in een klein plekje tussen haar dijen. Haar hand verplaatste zich van haar buik naar dat kleine plekje wat ze onwennig en zacht betastte. Haar ademhaling ging sneller en aan haar halfgeopende lippen ontsnapte een beverige zucht.

‘Betast jij jezelf weleens van anderen?’ klonk ineens de stem van de pastoor en met een ruk haalde ze haar hand weg van het intieme plekje. Geïrriteerd opende ze haar ogen en keek naar haar naakte lichaam, haar ogen gleden over de lichte welving van haar buik richting het kleine, rode driehoekje tussen haar dijen. Ze schudde haar hoofd en tilde haar bekken op en legde een been op de badrand, sloot haar ogen en opnieuw gleed ze met haar hand naar dat kleine knopje.

‘Floris, o Floris,’ fluisterde ze.

Voorzichtig streekte ze zichzelf, haar ademhaling versnelde. Met de andere hand kneedde ze haar borst en pakte haar tepel tussen twee vingers. Ze begon te hijgen, haar huid gloeide, pareltjes zweet glinsterden op haar lichaam. Al haar bloed leek richting dat ene plekje te vloeien. Ze spreidde haar benen iets verder.

En weer voelde zij zijn lippen bij haar tepels, haar buik en aan de binnenkant van haar dijen.

Haar ademhaling ging steeds sneller totdat ze kleine, pulserende schokjes voelde. De schokjes verspreidden zich verder en verder over haar lijf; ze had haar lichaam niet meer onder controle, haar borsten schudden, haar spieren spannen zich aan en uit haar halfgeopende mond ontsnapte een kreet.

‘Oh Floris, oh Floris...’

Langzaam liet ze zich weer in het water zakken. Een zalige loomheid kwam over haar. Ze verbeelde zich zijn armen om haar heen en haar hoofd op zijn schouder. Zo bleef ze een poosje liggen en Floris dwaalde rond in haar hoofd.

Ze werd ruw uit haar gedachten gehaald toen de baboe op de deur van de badkamer klopte.

De hele wereld leek roze, als ze liep, moest ze haast moeite doen om niet te gaan huppelen. Ze was bijna achttien dus huppelen kon natuurlijk niet meer. Mensen keken minzaam naar haar als ze in de tram zat op weg naar haar werk, ze straalde en op het gouvernementskantoor hadden haar collega's ook in de gaten dat Jeanne verliefd was. In de pauze vertelde zij steeds over Floris dit en Floris dat, Floris zus en Floris zo. Ach, haar collega-vriendinnen luisterden geduldig en gunden haar de liefde.

Ze had alleen een beetje moeite met het gedrag van haar vader, Floris was toch een goede partij? Toch leek hij niet zo ingenomen met haar keuze, hij leek de laatste tijd helemaal niet zo ingenomen, met niks niet. Zij had haar vader beloofd voorzichtig te zijn met Floris, dan wist hij wel wat zij bedoelde. Hij reageerde verstrooid, alsof het hem niets deed.

Het gedrag van haar vader overschaduwde een ietsjepietsje haar geluk. Hij was vaak afwezig, alsof hij zich zorgen maakte, ze had hem horen zeggen dat hij zich ergerde aan het toenemend aantal Japanners dat in het straatbeeld verscheen. Ze wist nog hoe nijdig hij reageerde toen de nieuwe Japanse buurman avances maakte naar haar en zelfs aan haar vader vroeg of hij toestemming gaf om haar ten huwelijk te vragen.

‘Hoe haalt hij het in zijn hoofd,’ reageerde haar vader woedend, ‘hij is twee keer zo oud als jij en Japanners staan er niet om bekend dat ze vrouwen als gelijkwaardig beschouwen.’ ‘Vent, vent’ sprak haar moeder op rustige toon, ‘we hebben toch al tegen hem gezegd dat Jeanne is verloofd.’

Jeanne moest toen grinniken, ze wisten niet half hoe dicht ze bij de waarheid zaten. Een paar maanden leek hun relatie serieuze vormen aan te nemen en na die eerste hartstochtelijke zoen voelde Jeanne zich echt verbonden met hem. Als ze dacht aan hoe hij haar borsten aanraakte, ze zelfs kuste, en hoe zijn handen over haar lichaam gingen, kreeg ze kippenvel, ondanks de hitte.

Ze miste Floris die enkel de weekenden thuis was, hij was drukdoende om piloot te worden. Hij schreef haar hartstochtelijke brieven, die ze met rode konen in haar kamer las en daarna verstopte in een afgesloten laatje van haar ladekastje, onder de cursus stenotypen. Ze hoopte dat Floris binnenkort haar hand zou vragen aan haar vader.

2

In haar slaapkamer bekeek Jeanne haar spiegelbeeld. De spiegel was nog van haar grootmoeder geweest en had een ebbenhouten lijst met heel precies houtsnijwerk van olifanten. Ze had zorgvuldig haar jurk gekozen bij het nieuwe kettinkje en vandaag had ze daar lekker de tijd voor. Het gouden kettinkje met de blauwe aquamarijn die ze de vorige avond van Sinterklaas had gekregen vond ze mooi staan bij haar diepblauwe jurk met het open halsje. Op haar ladekastje lagen de rijmen van het heerlijk avondje en Jeanne las ze nog eens door. Ze ging zitten op de luie stoel die naast de spiegel stond en pakte de rijmen. Deze was van papa, dat herkende ze aan zijn handschrift en hij schreef altijd de datum voluit bovenaan de zogenaamde brief van Sinterklaas. Spanje, 6 december 1941, las ze en dan, Lieve Jeanne Josephine. Met een glimlach las ze alle rijmen nog eens door en borg ze op in het onderste laatje van haar ladekastje, bovenop de cursus stenotypen en daaronder de brieven van Floris.

Op zondagochtenden genoot ze ervan om rustig aan te doen, heerlijk lanterfanten, kleding passen, nagels vijlen en haar voeten verzorgen. Het kwam Jeanne eigenlijk wel goed uit dat ze een dag later dan gewoonlijk Sinterklaasavond vierden. Omdat tante Bets en oom Theo met de kleintjes kwamen, hadden ze besloten dat ze 's middags al zouden beginnen met pakjesavond en dus was zaterdag meer praktisch. Leo en papa hadden weer leuke en plagende rijmen geschreven, zij waren daar altijd zo goed in. Vooral mamam was hun slachtoffer, zij kreeg de meest vieze en lastige surprises. Ze zag het gezicht van mamam nog toen ze met haar handen in het stijfjel graaide en glimlachte naar haar spiegelbeeld. Stijfjel als surprise, hoe kwamen ze erop?

Ze draaide zich van de spiegel weg en keek naar de grote hoop kleding op haar bed, de baboe zou dat wel voor haar opruimen, eerst eens kijken of het ontbijt al klaar was. Het late en uitgebreide ontbijt vond ze ook een heerlijkheid van de zondagochtenden, als ze tenminste niet van papa naar de kerk moesten. Meestal liep ze via de galerij en de veranda